

KEERT HET TIJ VOOR DE PULSVISSERIJ?

Om voldoende vis te voorzien voor de bevolking, streeft de visserijsector naar vernieuwing en verduurzaming. De pulskorvisserij past in deze context, als alternatief voor de klassieke boomkorvisserij. Het Europees parlement stemde echter tegen deze alternatieve visserij. Deze methode wordt verboden in 2021 tenzij wetenschappelijk onderzoek kan aantonen dat de methode niet schadelijk is voor de zeebodem en de vissen. Maar wat weten we al over het effect van deze alternatieve visserijtechniek? Wij geven het woord aan de wetenschap en laten die haar licht schijnen over deze nieuwe techniek.

Maaïke Vercauteren¹, Lisa Devriese², Annemie Decostere³, Koen Chiers⁴, Hans Polet⁵

PULSKORVISSERIJ: EEN VEELBELOVEND ALTERNATIEF

In 1822 deed de eerste boomkor zijn intrede in de Vlaamse visserij (Oostende). Sindsdien heeft deze techniek enkel maar aan populariteit gewonnen. Vandaag is de boomkorvisserij bij ons de uitverkoren techniek voor het vangen van garnalen en platvissen. Bij boomkorvisserij sleept men een net over de zeebodem. Dit net wordt opgehouden door een stalen buis, de boom, aan beide uiteinden voorzien van sledes die over de zeebodem glijden. Zware kettingen voor het net zorgen ervoor dat dieren die in of op de zeebodem leven in het net terecht komen. Het gebruik van dit zware vistuig heeft enkele nadelen, zoals de hoge brandstofkosten en de bodemberoering, maar ook de grote bijvangst aan dieren zonder commercieel belang. In de zoektocht naar alternatieve visserijmethodes zag de pulskorvisserij het levenslicht. Hierbij vervangt een lichtere variant het zware vistuig, en nemen stroomdraden de rol over van de wekkerkettingen. Omdat deze stroomdraden bewegen bovenop de bodem is er minder omwoeling van de zeebodem. Deze elektroden produceren stroomstoten die bijvoorbeeld garnaal en tong uit de zeebodem drijven en zo veel selectiever werken. Het lichter vistuig halveert bovendien het brandstofverbruik, een van de grootste kosten in de visserij. Met enkele grote voordelen op zak zoals minder bodemberoering, lager brandstofverbruik en grotere selectiviteit lijkt deze techniek een bloeiende toekomst tegemoet te gaan. Toch is de pulskorvisserij tot dusver enkel toegelaten voor experimentele doeleinden, in de EU geldt namelijk een verbod op 'vissen met dynamiet, gif en elektriciteit'. De hogere efficiëntie zorgt intussen voor ongerustheid. Zo wordt beweerd dat de pulskorvisserij onze visgronden

leegrooft. Tot nu toe zijn er hierover onvoldoende gegevens beschikbaar om dit al dan niet te ontkrachten. Anderzijds zijn ook deze vangsten onderhevig aan de visquota (maximale aantallen die gevangen mogen worden van de commerciële vis stocks) en die blijven in de EU min of meer hetzelfde. Zodra een land de quota voor een bepaalde soort bereikt, zijn ze verplicht om te stoppen met vissen op die soort.

WAT IS DE IMPACT OP ZEE-DIEREN?

'Gespierde' kabeljauwen zijn zeer gevoelig aan stroomstootjes. Deze kunnen spierbloedingen en wervelkolomfracturen veroorzaken. Daartegenover staat dat ook de boomkorvisserij schade kan teweegbrengen zoals bloedingen, kneuzingen en schaafwonden. Uiteraard is hiermee het verhaal niet rond en moet de mogelijke impact van de stroomstootjes op verschillende soorten (zowel plat-, rondvissen als ongewervelden) in kaart worden gebracht, en dit op korte en lange termijn en voor verschillende levensstadia (eitjes, larven, juvenielen en

volwassenen). Tot op heden zijn al een behoorlijk aantal studies voorhanden, zij het dat die vooral de effecten op korte termijn hebben onderzocht. Zo toont één studie bij kabeljauw een vertraagde ontwikkeling in één embryonaal stadium en een verhoogde sterfte bij twee larvale stadia, na blootstelling aan de garniaalpuls. Tong toonde geen effect na blootstelling van een beperkt aantal stadia. Meer onderzoek is noodzakelijk om een betere inschatting te kunnen maken van de langetermijneffecten van elektrische pulsen, niet enkel op het individu maar ook op de populatie. Veroorzaken de stroomstootjes dan geen brandwonden? Tussen 2011 en 2014 namen zowel vissers als onderzoekers grotere aantallen platvissen met huidletsels waar. Verder onderzoek van deze wonden leerde dat deze letsels geen brandwonden waren, maar huidzweren onder andere veroorzaakt door bacteriën. Dit sluit echter nog niet uit dat de pulskorvisserij hierbij een rol speelt. Zo zouden stroomstootjes de huid gevoeliger kunnen maken voor een infectie met bacteriën en huidzweren. Het valt nog af te wachten of de voordelen opwegen tegen de nadelen, maar de pulskorvisserij lijkt alvast een veelbelovende techniek.

Een type pulskor specifiek ontwikkeld om tong met stroompulsen van de zeebodem op te schrikken (ILVO)

1 UGent
2 VLIZ
3 UGent
4 UGent
5 ILVO